

Gausdal Historielag

ÅRSMØTE 2004

Heimly, Svatsum, 070304 kl 1930

Saksliste

1. Valg av møteleder
2. Årsmelding v/styreleder
3. Regnskap v/kasserer
4. Styrets forslag til organisasjonsform for Ulsrud
5. Valg v/valgkomiteen
 - Leder for ett år
 - 2 styremedlemmer for tre år
 - Varamedlemmer til styret i nummerorden
 - 1 medlem til valgkomiteen
6. Fastsetting av styrehonorar for 2003

Gausdal Historielag

ÅRSMELDING 2003

Årsmøtet år 2003 ble holdt i Østre Gausdal Bygdahus den 2. mars, med ca 45 frammøtte.

Styret har bestått av:		Valgt inn	På valg	Valgkomiteens forslag:
Birgit Kraabøl	leder	2003	Ja	d.s.
Alf Sanden	nestleder	2003	Nei	
Morten Kleiven	kasserer	2002	Nei	
Gjertrud Klaape	sekretær	2001	Ja	Ivar Paulsrud
Gunnar Bruvang	styremedlem	2003	Nei	
Oddvar Fyksen	styremedlem	2001	Ja	d.s.
Sverre Gran	styremedlem	2002	Nei	
Simen Forseth	varamedlem		Årlig	d.s.
Marit Hjelmstad	varamedlem		Årlig	d.s.
Amund Houm	varamedlem		Årlig	d.s.
	varamedlem	2003	Årlig	Kari Avlund
Revisorer:				
Knut Smidesang		2001		
Per Ole Nygaard		2002		
Valgkomite:				
Torstein Fougner		2001	Ja	Marit Paulsrud
Tordis Johansen		2002	Nei	
Rolf Megrund		2003	Nei	

Organisasjon

Det er avholdt 8 styremøter og behandlet 70 saker utenom referatsakene. Medlemsstallet var på 305 i januar 2004. Dette er en oppgang på 110 sammenlignet med året før. Vi har et 20-talls trofaste utenbygds medlemmer. De siste 20 år har ikke livsvarig medlemskap vært aktuelt, men fra 70-tallet har vi 8 – 10 registrerte personer. Dokumentasjonen fra den tida er dessverre noe mangelfull. Æresmedlemmer er Kjell Håkon Reistad og Arne Sand.

De to styremedlemmene som står på valg er Gjertrud Klaape og Oddvar Fyksen. Gjertrud frasier seg gjenvalg.

Gausdal Historielag er medlem av Gudbrandsdal Historielag, Gudbrandsdal Slekthistorielag, Oppland Historielag og Landslaget for lokalhistorie.

Gudbrandsdal Historielag virket i starten som en paraplyorganisasjon og pådriver for bygdehistorisk arbeid. Laget er nært knyttet til Dørlaringen Boklag. Gudbrandsdal Slekthistorielag skal legge til rette for samarbeid mellom slektsgranskere utover kommunegrensene. Oppland Historielag er det tidligere Samarbeidsrådet for historielaga i Oppland. Det skal være et fellesråd for historielaga og slekthistorielaga i Oppland. Landslaget for lokalhistorie er et koordinerende ledd mellom lag og til vitenskapelige institusjoner, samt en interesseorganisasjon overfor styresmakter.

Utgivelser

I år 2003 ble det to bokutgivelser. Det var Knut Tidemand–Johannessens Til Bygda Mi og Gausdalsminner 10. Ivar Blekastad redigerte den første sammen med forfatteren. Boknemnda for Gausdalsminner står under ledelse av Marthe Stine Fyksen. Ivar Blekastad har redigeringsansvaret. Nemnda legger ned et arbeid som gir historielaget både omdømme og økonomi som de færreste historielag har maken til.

Bokprosjektet videreføring av Garder og Slekter i Gausdal, den såkalte "Kraabølsboka" under ledelse av Guro Steine er i rute. Det betyr at boka for Østre kommer ut til høsten. Stoffets omfang tilsier at det blir en utgivelse for Østre og en for Vestre. Simen Forseth har tatt over skolehistoriearbeidet der Kjell Solberg slapp. Per Audun Øvstehage arbeider med ei bok om Småbrukerlaga i Gausdal.

Det arbeidet som nedlegges i disse prosjektene gir et vesentlig bidrag til kunnskapsformidling om bygdehistoria vår.

Slektsgransking og fotoregistrering

Medlemsmøtene første mandag i måneden holdes i regi av Magne Bårdslie som leder for slektsgranskinga, og Tor Korsvold som leder for fotoregistrering, sammen med Kristian Heimstad. Det er jevnlig henvendelser om slektsforhold og utlån av fotografier.

Takket være Gunnar Rundtom, er vi nå i gang med å ajourføre korrekturlesing av kirkebokavskrifter.

Arkivarbeid

Historielagsarkivet i kjelleren i Østre Gausdal Prestegard får stadig tilsig av verdifullt stoff fra bygda. Vi har et forskriftsmessig hvelv og en arkivinstruks i henhold til offentlighetslov, forvaltningslov og personregisterloven. Her oppbevares bygdehistorisk materiale i form av dokumenter, protokoller, brev, fotografier etc., med muligheter for utlån og innsyn etter fastsatte regler. Avlevering av materiale kan skje på medlemsmøtene den første mandagen i måneden, eller ved henvendelse til Kjell Håkon Reistad. Avlevering kan også skje til Opplandsarkivet på Maihaugen.

Registreringsarbeid

Dette har også i år 2003 vært rettet mot Ulsrud. To grupper har vært i arbeid med å taksere, fotografere og registrere gjenstander. Ei gruppe har sortert og rydda. Over 2000 gjenstander er registrert i år.

Kulturarrangementer

Tradisjonelt knytter vi en kulturkveld til årsmøtet. Etter fjorårets årsmøte ga Solrun Krokann Berg en levende og hjertevarm beretning om sin far fra tidlig barndom fram til hans død.

I mai hadde historielaget i samarbeid med Frivillighetssentralen, Stiftelsen Reidevoll og Husflidslaget felles kulturkveld under tema "Bestemors broderi".

I juni ble det busstur til Utvandrer-museet på Stange. Museet hadde ei utstilling om gausdalsjenta Randi Pedersdatter Holtsæteren, født 1860, som utvandra til USA i 1889. Vi besøkte også Oak Ridge Church, ei gjenoppført nybyggerkirke fra Minnesota. I kirka fikk vi med oss et flott musikkteater. Det ble ellers mulighet for å innhente råd om kildesøking etter utvandra slekt.

I august og september var det markvandring i Follebu. Deltakerne fikk se og høre om Follebu sentrums historie.

I september kunne vi i samarbeid med kommunen og amatørteatret arrangere den første åpne dag i Ulsrud. Anne Kleiven kåserte om Hans Aanrud og Birgit Hjelmstad snakka om Ulsruds gards- og slektshistorie. Med Kjelfrid Flækken som primus motor framførte Amatørteatret ute på tunet scener fra Sidsel Sidserk. Dette ble gjort med sjarm og innlevelse trass i tiltagende regnvær. Avslutningsvis fikk de fleste 160 framømte med seg innendørs omvisning. Flere smågrupper har gjennom året fått sin guiderunde i gardsanlegget, bl.a. med grupper fra Forseth-tunet og Follebu-tunet hvor Anne Kleiven har bidratt med Hans Aanrud-fortellinger.

Ellers har historielaget i samarbeid med Gausdal Folkeakademi hatt forfatterbesøk under tema "Den gamle Garden". Dette var i november.

Gausdal historielag har vært representert ved stand på Svatsumsdågåen i august og kommunens aktivitetsdag i september.

Ulsrud

Rettsak om Ulsrudtestamentets gyldighet starta med bevisopptak den 8.april. Selve rettsaken gikk den 23.og 24. april 2003. Testamentet ble kjent gyldig, og det var ikke innkommet anke ved ankefristens utløp den 15. juni.

I august ble Gausdal Historielag innvilga konsesjon til Ulsrud. I desember var Ulsrudsætra oppe til behandling i Fjellstyret. Innstillinga lød på at den var å betrakte som falt i det fri. Saken ble utsatt.

Registreringsarbeidet i Ulsrud er nevnt foran. Grisehus, smie, eldhus, skåle og galu er rydda. Vinduer på sal og loft ble restaurert. Gardsplassen er rydda og redskap samla. Tekstiler er restaurert. Grisehus og smie har fått nytt tak. Gravearbeid er utført for bl.a. å klargjøre for restaurering av stabbur. Sæterlykkja har fått nytt gjerde. Det er rydda langs Ulsruds

skogsbilveg og 300 vedsekker er klare for salg. Dugnadsarbeidet dette året kom opp i 1200 timer. En stor takk til alle som har bidratt.

Gaver

Pengegavene til minne om Ragnhild Østvang, Sverre Ringen, Johan Helge Brenna og Gunnar Skjerve ble gitt til Gausdal Historielag. Ragnhild Østvang gikk bort i år 2002, regnskapsmessig er midlene registrert i 2003.

Eiendeler

Historielaget eier og disponerer både fast eiendom og løsøre. Ei brannpumpe, en likvogn og ei høypresse blir ivaretatt i den gamle Fjerdumslåven som Hans Seielstad gjenoppførte. På Åpen Gard på Segalstad i august, kunne disse gjenstandene framvises. Et treskeverk er oppbevart hos Ivar Bø. Historielaget har ellers siden 1994 hatt et leieforhold til Volden sæter nær Kittilbu Utmarksmuseum. Dette er en 20-årskontrakt. Kalkbua i Forsetlia ble gitt historielaget tidlig på 80-tallet. Den står på allmeningsgrunn, og Anton Sønsthage fikk beskjed om å rive bua da den ikke lenger hadde noen funksjon. Derfor ble historielaget kobla inn. Det kom til en ordning med at historielaget skulle slippe festeavgift mot å holde bua i orden.

Det er tre år siden eiendommen Ulsrud ble testamentert til Gausdal Historielag. Gava omfatta garden med jord, skog, seter med innbo og løsøre, kapital og verdipapirer. Vilkåret var at enheten skulle drives som bygdetun eller gardsmuseum. Framdrifta er nevnt i det foregående.

Stiftelsen Reidevoll

Gausdal Historielag er sammen med Follebu og Østre Gausdal Menighetsråd stifterne av Reidevoll, hvor Jon Th. Bråthen er styreleder. Historielagets folk i representantskapet er Guro Steine, Amund Houm og Ingebjørg Bjørnsgård. Stifterne er valgkomité for stiftelsens styre.

Kittilbu Utmarksmuseum

Gausdal Historielag er blant stifterne av Kittilbu Utmarksmuseum, sammen med kommunen, fjellstyret, reiselivslaget, Kittilbu Vel og Maihaugen De Sandvigske Samlinger. Styreleder er Marthe Stine Fyksen, leder i representantskapet er Jan Toft. Historielagets folk i representantskapet er Brit Grimstad med Gunhild Kaltoft som vara.

Som nevnt under kulturarrangementer, er historielaget medarrangør for Kittilbudagen. Eva Aamodt er historielagets representant i dette arbeidet.

År 2003 ble i stor grad viet eiendommen Ulsrud. Mange har vært i sving med registreringsarbeid, opprydding og vøling. I nemnder og prosjektgrupper nedlegges mye arbeid med bokutgivelser. Navnesaker, slektsgransking, fotoregistrering og arkivarbeid følges opp kontinuerlig av våre nøkkelpersoner på sine områder.

Representanter som ikke er nevnt i det foregående er Oddvar Fyksen som representant i navnesaker overfor kommunen, Marie Ellingsberg som representant i Skolemuseet frasier seg gjenvalg. Randi Taralhagen er vår representant i Folkeakademiet.

Gausdal Historielag takker for den velvilje, støtte og interesse som vies virksomheten.